

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De processionibus, & supplicationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

Sess. 25. c. 1.
de ref.

bona non esse sibi credita ad luxum, neque ad aufendos confanguineos, sed ad vitam honestè, vt fidelem Dei ministrum, & pietatis Christianæ magistrum decet; traducendam: ex eo verò quod supererit, si necessaria pauperibus alimenta denegarint, intelligat se, quos non puerint, occidisse; atque ob violatam sanctissimæ charitatis legem, mortale peccatum commississe: quo sibi iram in die iræ thesaurizauerunt.

45 Modum autem, & rationem, qua metiri se pro conditione, & gradu vnumquemque oporteat ad vitam suam fructibus Ecclesiasticis honestè ducendam, eam esse omnes debent intelligere, quæ ab ijs non discrepet; quæ in sacris Canonibus, & præsertim in his nostris Constitutionibus de Clericali frugalitate, & modestia statuta sunt.

Quæ verò de fructibus Ecclesiasticis dicta sunt, eadem etiam de suppellectili omni, exterisque rebus, quæ iisdem fructibus comparantur sunt, dicta esse intelligantur; nè quæ de domestico Ecclesiasticorum hominum cultu, & ornatu per nos in hac Synodo decreta sunt, aut ad propriam auaritiam, aut ad propinquorum splendorem statuta esse videantur.

Cætera quæ ad huius Tituli materiam aliqua ratione pertinere possunt, videantur in Tit. Quæ ad benef. Collat. pert. & de Piorum locorum admin.

De Processionibus, & Supplicationibus.

S V M M A R I V M.

- 1 Processiones vnde proficiantur; & vbi; quaque ratione absoluantur. 22.
- 2 Quo tempore ad eas veniendum.
- 3 Quo habitu Canonici, & alij Clerici induti ad eas accedant. Ab illis chyrothecæ tunc non induendæ. De diu. off. nu. 29. Pluuialia item à quibus, & quando induenda. 34.
- 4 Quo ordine à Capitulis, Clericis, Regularibus, Confratribus & secularibus procedendum, & redeundum. II. 14.
- 5 Regulares, & exempti ab Episcopo vocandi.
- 6 Et qualiter compellendi.
- 7 Precedentis controuersia ab Episcopo tollenda.
- 8 Cruces à quibus Clericis, & quo habitu ferendæ.
- 9 Lumina duo candelabris infixæ ad Crucem adhibenda.
- 10 Imagines aliæ, vexillauæ à quibus ferenda.
- 12 Quid à Clero canendum sit in processionibus significandum.
- 13 Ab omnibus psallendum.

Quæ

- 15 Qua reuerentia processiones obeunda.
- 16 Que in earum actione cauenda.
Leges prescribenda eorum, que à Clero in eisdem vitari, prestarique debent. De diu. off. nu. . . .
Easdem transgredientes à Punctatore notandi. Ibidem.
- 17 Certi etiam viri ab Episcopo deligendi, qui de supplicationibus prescripta seruari curent.
Alij pretereà homines Ecclesiastici deligendi, qui Clerum ad supplicationes procedentem, dirigant, & alia prestent. Ibidem.
- 18 Edendi, & bibendi consuetudo in supplicationib. tollenda. 33.
- 19 De quo à Parocho admonendus populus Dominico die antecedenti.
- 20 Missa, quando, & à quo celebranda in Ecclesia, ad quam profectum sit. 23.
- 21 Officia alia à quo item Clero ibi prestanda.
- 22 Locus in Ecclesia constituendus, ubi Clerus conueniens, deuotè consistat.
- 23 Clerus ipse ibidem congregatus à quibus abstineat, queque agat.
- 24 Clericorum ostiariorum quod officium, erga Ecclesiasticos ibidem irreligiousè versantes.
- 25 Campana in processione egressu, & regressu pulsanda.
- 26 Musica instrumenta in eisdem processionibus non adhibenda.
- 27 Processionibus Papæ, Episcopiuè iussu indictis, Canonici presentes quid lucentur.
- 28 Clerici alij absentes, vt plectantur.
Processio, que solemnè die Corporis Christi Domini agitur, è fenestris non spectan. De sanctis. sacr. process. defer. nu. 8.
- 29 Idem seruandum in alijs processionibus publicis.
- 30 Eleemosyna ciborum distributio diebus processionum non fiat. 20.
- 31 Decernendum à quibus in processionibus sint pluuiaria induen.
- 32 Processionibus disponendis laicorum opera non adhibenda: quique alij adhibendi.
Concilio Prouinciali diocesana q. Synodo indictis singulis diebus Dominicis processiones obeunda in Cathedrali, & Collegiatis. De Concilio Prouinciali. nu. 15.
Apparatus obscenarum rerum in processionibus non adhiben. De Imaginib. nu. 27.
- 33 Processionum stati dies, pro gratiarum actione, & calamitatibus, qui.
- 34 Populus à Parocho sepe admonendus, vt sub sue Parochie vexillo processiones prosequatur: que processiones quando item agenda, Dominico die precedente populo significandum. & 35.
- 35 Indulgentia ob id concessa, frequenter promulganda.

Litterarum, quibus eæ conceduntur, tenor. De Constitut. nu. 44.
De processionibus, quæ cum sanctissimo Sacramento fiunt, suo tit. tra-
ctatum est.

1. De Procef-
sio. & sup.

Generales processionibus a Cathedrali, vel cuiusque
loci maiori Ecclesia proficiscantur; & eodem
reuertantur; nisi aliud Episcopo videatur.

In ijs supplicationibus generalibus, qui non
venerit ante inuocationem sanctissime Trinita-
tis, pro absente habeatur; aut alia pœna ab Epi-
scopo plectatur.

3 Eas Canonici, & alij Clerici, etiam cuiusvis dignitatis sint, cum
superpelliceis, & vilitatis alijs sacris vestibus statuto tempore sem-
per obeant.

4. De Procef-
sionibus.

In omni processione, in illa præsertim, quæ solemnè die Corporis
Domini agitur, Clerus sæcularis, superpelliceo mundo, candidoque in-
dutus, vt ad sit, præmoneatur.

1. Ibidem.

4 Præfectis Ecclesiarum Collegiatarum in vrbibus præcipimus, vt
cum suis quisque Canonicis, & beneficiatis vocatus, superpelliceo, vel
alijs sacris vestibus indutus, publicas processionibus, prælata cruce, sem-
per obeat.

Quibus Episcopus locum arbitrio suo quàmprimùm assignabit; ne-
que eius rei effectus vlla appellatione retardari possit.

Sess. 25. c. 13.
De Regul.

5 Ad huiusmodi processionibus Episcopi, cum eis videbitur, ex Tri-
dentino Concilio vocent Regulares omnes, quamuis exemptos.

3. De ijs, quæ
ad diuin. off.
pert.

6 Tridentini Concilij auctoritate Episcopus, cum regularibus agat,
propositis etiam censuris, & pœnis, vt tum in vrbe, tum in diocesi,
vbi cumque ij Monasteria habent, vnà cum reliquo Clero sæculari
processiones publicas, ad Tridentini Concilij præscriptum, ipsi obeant,
ijsque intersint.

1. Ibidem.
Sess. eadem.

7 Si qua controuersia sit de priore loco, ab Episcopo, ex auctoritate
eiusdem Concilij tollatur.

8 Cruces Clerici ferant talari veste, & superpelliceo induti: ijque
eiusmodi sint, vt eam aptè, & decorè ferre possint.

5. Quæ ad di-
uin. off. pert.

9 Lumina duo, candelabris, cereoferarijsuè infixa, cum processio-
nes publicæ, etiam quæ in Ecclesiæ ambitu aguntur, ab omni cuiusvis
ordinis Clero, tam Regulari, quàm Sæculari, ad crucem adhibeantur,
quæ vnicuique Capitulo, Clerouè de more præfertur.

4. De Procef-
sion.

10 Sacrarum imaginum insignia, vexillauè Cleri, nè laicus homo
in processione præferat: vbi Clericus quisquam est, qui hoc munus
præstare possit.

Omnes

11 Omnes ordines grauitè, & modestè procedant: colloquijsque exclusis, psalmis, hymnis, & reliquis sacris precibus operam dent. 1. Ibidem.

Nemo ordinem in processione deserat, autè quam ad Ecclesiam, vnde profecti sunt, redierint.

Laici à Clericis, scemine à uiris separatim prosequantur.

12 Cùm ad processionem Clerus vocatur, quid psallendum, quid canendumuè ei sit, vt opportunum erit, significetur. 4. Ibidem.

13 Canant omnes, cum verò aliquot canentibus, alijs canere non licet; qui bini incedant, submissa voce, psalmum, hymnum, antiphonam, precemue piam, inter se dicant, supplicationi, quæ fit, mysterio- nè conuenientem.

14 Clerici omnes Sæculares, & Regulares, & qui in Basilica Cathedrâli dignitates obtinent, bini semper procedât: neque item inter eos vilo modo laici homines, quocumque gradu sint, interiecti incedant; neque item inter Episcopum, & eosdem, laicis locus sit.

15 Videant Episcopi, vt in supplicationibus, & processionibus quibuscumque, præsertim cum sanctissima Eucharistia circumfertur, & cum frequentior populus ad Ecclesias, indulgentiæ, festi diei, Sacræ Concionis gratia, vel alia de causa conuenire solet, ea modestia, & reuerentia adhibeatur, quæ pijs, & religiosis huiusmodi actionibus maxime debetur. 1. Ibidem.

16 Ne inter viam inaniter spectandi gratia subsistatur.

Ne petulanti factu, dictouè cuiquam molestia afferatur.

Ne, quæ minùs deceant, spectacula adhibeantur.

Neuè actiones pro foribus ædium, aut in via represententur.

Qui secùs fecerint, seuerè coerceantur.

Quicumque in processione erratum contra tabellæ præscriptum commiserit; pro præscripta ratione punctator sigillatim, nominatimque illum notet. 4. Ibidem.

17 Episcopi præficiant certos viros, quibus curæ sit, vt hæc omnia, quæ de supplicationibus præscripta sunt, seruentur; & vt res ea, qua decet, pietate agatur. 1. Ibidem.

Constituât Episcopus certos homines, qui Clerum, ad supplicationes procedentem, dirigant: tumque aliquando, cùm opus est, eundem subsistere moneant: tum etiam, qui populum in ordine consistere, mulieres velatas incedere, aliaque eiusmodi opportunè in ipsa etiam via moneant, præcipiant, vt seruentur, efficiant omni sollicitudine. 4. Ibidem.

18. 19 Edendi, ac bibendi consuetudinem, secumue esculenta, & poculenta deferendi, aut ea vendendi in sacris supplicationibus habendis, vineisque lustrandis, & suburbanis Ecclesijs visitandis, Pa- 1. Ibidem.

rochi tollere studeant: fideles sapius admonentes, præsertim die Dominico; qui proximè sacras Rogationes antecedit; quàm deceat, vbi pijs orationibus mens, & lingua exercenda est, ibi ieiunium, quod ad alliciendam Dei gratiam magnam vim habet, tamisper seruare non posse.

20 Cum supplicationes publicas, solemnesque ferilopus erit, primum earum causa processiones agantur, deinde Missa solemniter celebretur; nisi aliter ob causam Episcopus aliquando iusserit. Clerus etiam Regularis, piarumque Confratrarum homines, populus denique omnis, cum ad Ecclesiam, vbi supplicandi causa statio fiat, processerint, inde ordine item redeant ad Ecclesiam vnde discesserint; uti etiam primo Concilio Prouinciali decretum est; nisi Episcopi præscripto in Ecclesia, ad quam ventum est, processio absolueda, & dimittenda sit: tuncque inde ad suas quique Ecclesias, benedictione Episcopali, aut missione de more facta, collegiatim Cruce præcedente abeant licet, peractis ante supplicationum, prout riuus est, solemnis precibus, atque orationibus.

21 Quæ in hoc supplicationis munere, precum, & orationum officia in Ecclesia, ad quam itum est, quæcumque illa sit, peragenda sunt; à Capitulo Cathedralis: in Diœcesi autem, à Clero primariæ secularis Ecclesiæ, non illius, ad quam supplicandi causa processum est, rite prestentur; nisi antiqua consuetudo aliud suaserit.

Missæ item sacrificium, cum ibi faciendum est, illud à Capitulo, Clerouè Cathedralis, & in Diœcesi, primariæ secularis Ecclesiæ solemniter fiat: Quo tempore reliquus Clerus discedat licet, missione solemniter facta; ut in suis quisque Ecclesijs Conuentualem, Parochialemque Missam concelebre: nisi aliter quandoque Episcopus iusserit.

22 Clero ad Ecclesiam conuenienti, processions, supplicationis, alteriusuè eiusmodi officij causa, locus aliquis Ecclesiæ illius ample quantum potest, patens constituatur, ubi simul uniuersus, si potest, alioqui collegiatim saltem unusquisque ordo conueniat, & tacite precandè consistat, donec illas obeat: nè per Ecclesiam vegetur, aut quidquam aliud admittat, quod Concilio Prouinciali secundo ueritum est.

2. Tit. 2. dec. 9. 23 Clerus, cum in aliquam Ecclesiam, uel ad processiones, uel ad stationes obeundas, uel ad funus conuenierit; illud meminerit, se esse in domo Dei sancta, quæ domus est orationis. Quare nullus cuiusvis ordinis Clericus, aut Sacerdos in Ecclesia deambulet, nec in confabulationibus & congressibus, eo loco indignis, versetur: sed unusquisque, aut solus, aut comitibus, socijsq; alijs adiunctis, religiosas preces Deo in causa adhibeat, quam ob rem Clerus uniuersus conuocatus est.

Cum autem statio celebretur, ne ullus item Clericus extra Ecclesiam maneat; sed omnes intus sint, omnique pietatis consensione Deo stant illas preces canant.

24 Clericorum verò sit, ostiarij functiones in Ecclesia Cathedrali obeuntium, ecclesiasticos homines supplicationum, processionumque causa in eum certum locum congressos, si quos vagantes, deambulantes, colloquentes, ne animadueterint, Episcopi auctoritate prohibere: tum etiam contumacium nomina ad eundem deferre.

4. Ibidem.

25 In omni Ecclesia, unde ad statas processiones Clerum, populumque egredi solemne est, ubi primum procedendi initium sit, campanarum omnium pulsationes solemniter tamdiu adhibeantur, quod ad inde Clerus vniuersus in processione munere egressus sit. Idem cum à processione reditur, præstetur. Idem in Ecclesijs fiat, quæ in vicinia sunt, ubi processio agitur.

26 Musicis verò cuiusvis generis instrumentis in processionibus sonari, ne villo modo permittatur.

27 In supplicationibus, processionibusque, quæ Summi Pontificis, Episcopiue iussu in exteriori Ecclesiæ circuitu aguntur, Canonicis, & alijs Chori Ministris, qui distributionum quouis modo participes sunt, tantum ex communi residenti censu distribuatur, quantum ipsis dari solet, cum in Choro præsentibus horæ tertiæ officio adsunt. Si verò pro feriæ, festique ratione, quo processio agitur, non in circuitu Ecclesiæ, sed per urbem, oppidumque illa fiat, agaturque, triplum detur. Quæ omnis distributionum portio detur ijs tantum scilicet, qui illas præsentibus obeunt.

28 Quod ad alios autem Clericos attinet, qui processioni, supplicationiue interesse debent, nec verò distributionum participes sunt, cum ijs Episcopi arbitrata, certis multis, pœnisue agatur.

29 Idem præterea carent de alijs publicis processionibus, cum illas omnes populum supplicem prosequendo pie obire institutum sit.

30 Si quæ elemosinæ panis, aut vini, aut aliorum ciborum certo constituto tempore, pij etiam legati iure, alioque quouis nomine distribui debent; earum distributio, ne processionum, supplicationum tempore fiat: quominus illa commestationibus, crapulisue occasio præbeatur: sed illis peractis id agi liceat.

31 Vnusquisque Episcopus pro solemnium processionum, & eiusmodi actionum ratione decernat, tum qui è Clero; tum quibus diebus, pluuiæ illis obeundis induant.

Interea verò mos, & vsus Metropolitanæ Ecclesiæ hoc in genere feruetur.

32 In Missa etiam solemnî sacrificio, processionibus, & alijs 3 modi

modi sacris actionibus cautio sit, vt ad ecclesiasticas functiones, quæ in illis præstari oportet, cuiusmodi sunt; & cum Corpus Domini in Missa eleuatur, cereorum accensio, & sustentatio, & Cleri in processionibus item disponendi, dirigendi uè ratio, & id generis aliarum laicorum hominum opera, ministerium uè adhibeatur: sed in ijs, alijsque eiusmodi generis functionibus obeundis præstò sint Sacrificii custodes, Clerici, tum Maagistri Chori, vel cæremoniæ adiutores, alijsque ecclesiastici ordinis homines, quorum ministerium ecclesiasticarum rerum vsui, functioni uè addictum est, tum alij item Clerici, quibus ea munera Episcopus assignarit.

6. Quæ ad 33. Stati dies processionum, quæ pro gratiarum actione fiunt, vt antiquis rituum monumentis traditum est, sint, Dominicus scilicet dies, vel feria quinta. Si uero pro calamitatibus, peste, bello, fame, alijsque id generis supplicandum est; processionibus publicæ agantur feria quarta, sexta, & Sabbato: quibus processionibus agendis, etiam certas Ecclesias pro Ecclesiæ suæ consuetudine, ac pro populi commissi pietate Episcopus statuet libero arbitratu suo.

34. 35. Supplicationibus publicis obeundis, fideles suæ quique Ecclesiæ Parochialis vexillo prælato, vt frequentes ordine procedant, eos Parochus sæpenumero, prout occasio tulerit, accuratè moneat, ualdeque accendat, dono, munereque indulgentiæ, quam Summus Pontifex Gregorius XIII. pro sua paterna charitate Prouinciæ Mediolanensi concessit: cuius indulgentiæ Pontificiæ litteras in fine huius Concilij sexti impressas, ob eam causam frequenter Parochialibus suis euulget.

Que in hoc titulo desiderabuntur, uideantur in Titulo de sanctissimo Sacramento processionaliter deferendo.

De Suppellectili, quæ processionum vsui, communis est. Cathedrali, Collegiata, & Parochiali Ecclesiæ, cum eiusdem forma.

S V M M A R I V M.

1. *Crux Capituli in Cathedrali, & Collegiata Ecclesia tantum. Forma qualis. De Suppellectile quæ Canonici, &c. nu. 2.*
2. *Acerræ } in Cathedrali, & Collegiata, ac Parochiali quor.*
Cochlearia }

Forma